

ГАРЧИГ

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТУХАЙ ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	3
ХОЁР. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	6
ГУРАВ. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	13
ДӨРӨВ. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	15
ТАВ. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	18
ЗУРГАА. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	18
ДОЛОО. ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	19
НАЙМ. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	19
ЕС. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	24
АРАВ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН ОРЧНЫ ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ.....	25
АРВАН НЭГ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	26
ДҮГНЭЛТ.....	27

ХҮСНЭГТИЙН ГАРЧИГ

Хүснэгт 1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт 6

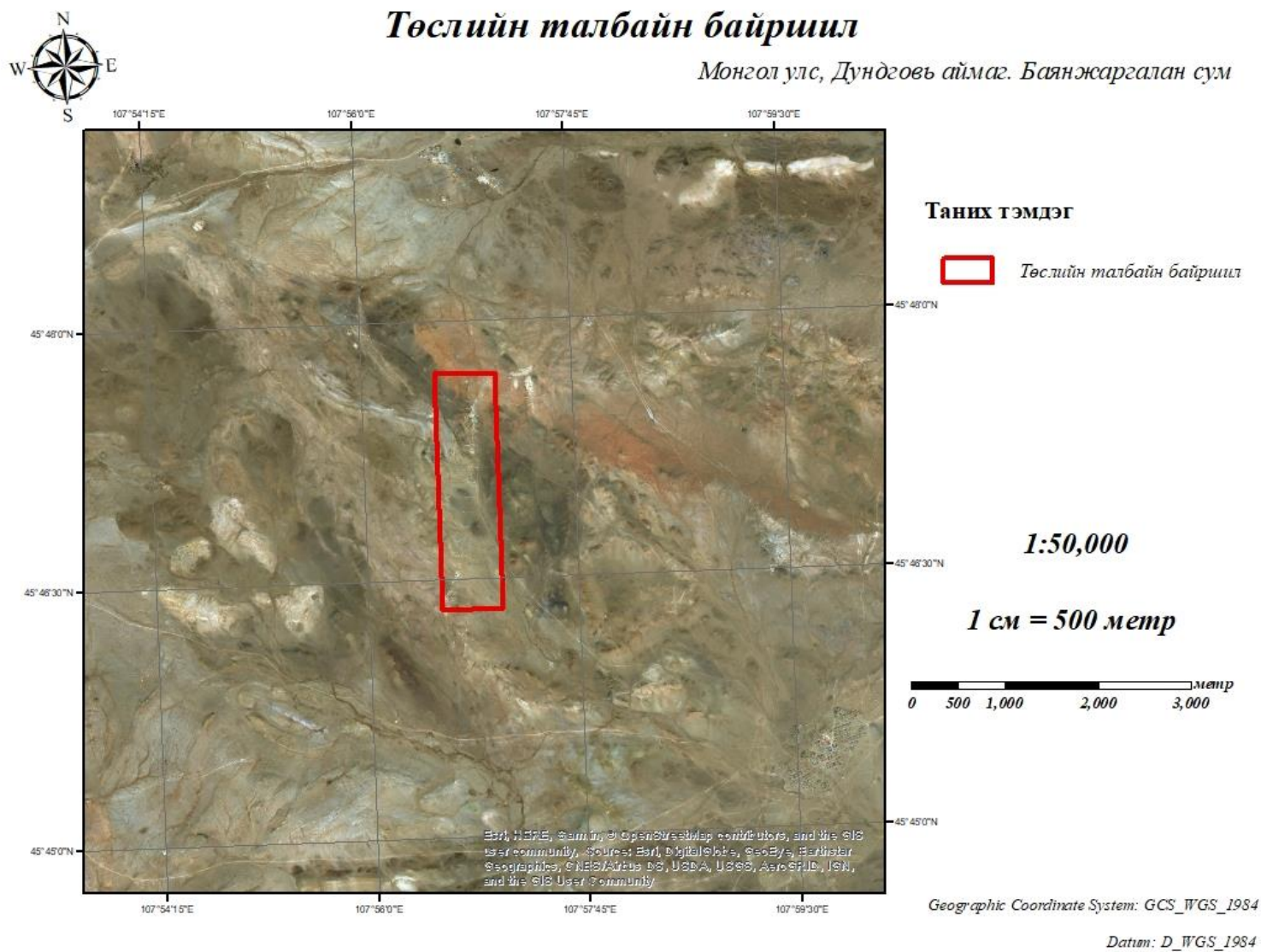
ЗУРГИЙН ГАРЧИГ

Зураг 1. Төсөл хэрэгжих талбайн байршил.....	4
Зураг 2. Уурхайн талбайд тэмдэг тэмдэглэгээ байрлуулсан байдал	7
Зураг 3. Уурхайн талбайд тэмдэг тэмдэглэгээ байрлуулсан байдал	8
Зураг 4. Ус ашиглуулах зөвшөөрөл	9
Зураг 5. Ус ашиглах гэрээ.....	10
Зураг 6. Ус ашиглуулах дүгнэлт	11
Зураг 7. Ус ашиглуулах дүгнэлт	12
Зураг 8. Ус ашиглуулах дүгнэлт	13
Зураг 9. Техникийн нөхөн сэргээлт хийхээс өмнөх байдал.....	13
Зураг 10. Техникийн нөхөн сэргээлт хийж буй үйл явц.....	14
Зураг 11. Техникийн нөхөн сэргээлт хийсний дараах байдал.....	14
Зураг 12. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд мод тарьж буй үйл явц.....	15
Зураг 13. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд мод тарьж буй үйл явц.....	16
Зураг 14. Модны суулгац худалдан авсан баримт	17
Зураг 15. Сумын төвийн 14 гудамж талбайд үүссэн шороог 2 техник хэрэгслээр цэвэрлэх үйл явц.....	18
Зураг 16. Хог хаягдлын гэрээ.....	20
Зураг 17. Хуучин хог хаягдлын цэгийг цэвэрлэж буй үйл явц	21
Зураг 18. Шинээр байгуулсан хог хаягдлын түр хадгалах цэг	22
Зураг 19. Ажилчдын бие засах газрыг шинээр тохижуулсан байдал /Доторлогоо бүхий эко “00”/.....	23
Зураг 20. Ажилчдыг хувцас хэрэгслээр хангасан байдал.....	24
Зураг 21. Ажилчдын хувцас хэрэгсэл худалдан авсан баримт	24
Зураг 22. ОХШХ-ийн шинжилгээний нэхэмжлэх.....	25
Зураг 23. ОХШХ-ийн төлбөр төлсөн баримт.....	26

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТУХАЙ ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1.Төслийн ерөнхий мэдээлэл

Төслийн нэр:	“Сүүл-Өндөр нэртэй хайлуур жоншны ордыг ил ба далд уурхайн аргаар ашиглах” төсөл		
Төсөл хэрэгжүүлэгч:	“ЖУН ЮАНЬ” ХХК. Хаяг: Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 5-р хороо, Энхтайвны өргөн чөлөө, Цайз зах, 108 тоот.		
Төсөл хэрэгжүүлэх талбайн байршил:	Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт хамаарах ба Улаанбаатар хотоос зүүн урагшаа 235 км-т, Мандалговь хотоос зүүн хойшоо 132 км-т, төмөр замын Чойр өртөөнөөс 68 км зайтайгаар Сүүл-Өндөр уулын өвөрт оршино.		
	Сүүл-Өндөр хайлуур жоншны ордын талбай нь ашигт малтмал ашиглалтын MV- 008652 тоот тусгай зөвшөөрөлтэй 164 гектар талбайг хамардаг.		
	Талбайн солбицлууд:		
	1.	45° 46’ 19.6”	107° 57’ 06.55”
	2.	45° 46’ 19.6”	107° 56’ 36.54”
	3.	45° 47’ 41.6”	107° 56’ 36.55”
	4.	45° 47’ 41.6”	107° 57’ 06.55”
Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллагын хууль эрх зүйн хүчинтэй баримтуудын жагсаалт:	Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ		
	✓	Улсын бүртгэлийн дугаар:	9019016141
	✓	Регистрийн дугаар:	2812231
	✓	Улсад бүртгүүлсэн:	2006.12.25
	Ашигт малтмал ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл		
	✓	Дугаар:	MV-008652
	✓	Олгосон огноо:	2007.01.29

Зураг 1. Төсөл хэрэгжих талбайн байршил

1.2.Тухайн жилийн уулын ажлын төлөвлөгөөний биелэлт

2023 оны уулын ажлын төлөвлөгөөгөөр 62.43 мян.тн хүдэр олборлож, 9.5 мян.тн 65%-ийн агуулгатай бүхэллэг жонш гаргахаар төлөвлөсөн.

Төлөвлөгөөний дагуу үйл ажиллагааг явуулж 34.0 мян.м³ хөрс хуулалтын ажил хийж 10.0 мян.м³ жонш олборлох боловсруулж, 0.4 мян.тн бүхэллэг жонш экспортод гаргасан.

**ХОЁР. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ**

Хүснэгт 1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Хугацаа ба давтамж	Зардал, мян.төг	Төлөвлөлтийг хэрэгжүүлсэн байдал
Агаар орчин				
Уурхай орчимд тоосжилт үүсэх	Уурхайн ам орчимд болон тээврийн гол замыг чийгшүүлэх, услах, дагтаршуулах	Үйл ажиллагааны турш	500.0	Уурхайн карьер болон тээврийн гол замыг чийгшүүлэх, услах зорилгоор усалгааг тогтмол хийж гүйцэтгэсэн.
	Жил бүрийн орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дагуу агаар, орчин дахь тоосны хэмжээг тодорхойлж байх	Жилд 1 удаа	ОХШХ-ийн зардлаас	ОХШХ-ийн дагуу хяналт шинжилгээг хийлгэсэн.
Ашиглаж буй усны чанар муудах, хүрэлцээ бага байх	Ус ашиглах дүгнэлтийг жил бүрийн эхэнд гаргуулах	Жил бүрийн эхэнд	-	Ус ашиглах дүгнэлтийг гаргуулж, гэрээ байгуулж ажилласан.
	Ус ашигласны төлбөрийг цаг тухайд нь тогтмол хугацаанд төлөх	Үйл ажиллагааны турш		Ус ашигласны төлбөрийг төлсөн.
	Унд, ахуйн хэрэглээний усанд тогтмол шинжилгээ хийлгэж байх	Жилд 1 удаа		ОХШХ-ийн дагуу усны шинжилгээг хийлгэсэн.
Газрын гадарга, хэвлий				
Жонш олборлосоноор газрын хэвлийд хоосон орон зай шинээр үүсгэнэ.	Уурхайн малталтууд болон олборлосон орон зайд бэхэлгээ, хамгаалалтын цул зэргийг үлдээж нуралт үүсэхээс сэргийлнэ	Уурхай ашиглалтын төгсгөлд	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөнд тусгасан зардлаар	Уурхайн талбайд техникийн нөхөн сэргээлтийн ажил хийж гүйцэтгэсэн.
Хөрсөн бүрхэвч				
Төслийн үйл ажиллагааны явцад ихээхэн талбайн хөрс овоолго, уурхайн тосгон, бусад байгууламжуудын дор дарагдаж, элэгдэл, эвдрэлд өртөнө.	Овоолго болон бусад байгууламжуудыг байгуулахын өмнө өнгөн хөрсийг хуулан авах, Хуулж авсан өнгөн хөрсийг тусгайлан овоолго байгуулан хадгалах Хэлбэржүүлж зассан талбайг шимт хөрсөөр хучиж биологийн нөхөн сэргээлт хийхэд бэлтгэх	Эхний үе шатанд, ашиглалт дууссан талбайд тухай бүрт	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөнд тусгасан зардлаар	Шимт хөрсний овоолго үүсгэн хадгалсан.
Уурхайн замын ачааллаас хөрс элэгдэж, эвдрэлд орох	Хүнд машин механизм явах замыг засаж сайжруулан, байгалийн хөрс бүхий замаар тээвэрлэлт аль болох бага хийх	Ашиглалтын явцад	-	Уурхайн зам талбайг тогтмол услан чийгшүүлж, зам арчилгааг тогтмол хийж гүйцэтгэсэн.
Хог хаягдлаар хөрс бохирдож болзошгүй	Хог хаягдлыг, тогтсон нэг цэгт төвлөрүүлж, ариутгах, зайлуулах арга хэмжээг төлөвлөсөн хугацаанд хийх	Тухай бүрт	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний зардлаар	Хог хаягдлыг тогтсон нэг цэгт хуримтлуулж, хог хаягдлын гэрээний дагуу сар бүр тогтмол тээвэрлүүлсэн.

Болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Хугацаа ба давтамж	Зардал, мян.төг	Төлөвлөлтийг хэрэгжүүлсэн байдал
Ургамлан нөмрөг				
Уурхайгаас олборлосон жонш ялгах, хоосон чулуулгийн овоолго зэрэг ажлын үед ургамал устгах, дарагдах, талхлагдах зэргээр хамгийн их нөлөөлөлд өртөнө.	Нөхөн сэргээлтэнд ашиглах хөрсний шимт хэсгийн овоолгыг стандартын дагуу тусгайлан овоолж, салхинд хийсэхээс хамгаалах.	Шимт хөрс хуулалтын үед, зам, карьер, бусад газрын ашиглалт дууссаны дараа	Нөхөн сэргээлтийн зардлаар	Шимт хөрсний овоолго үүсгэн хадгалсан.
Уурхайн үйл ажиллагааны туршид тоосжилт үүсэх, энэ нь ойролцоох газрын ургамлын фотосинтезийн үйл ажиллагаанд нөлөөлөн ургалтын эрчмийг доройтуулах	Тоосжилтоос үүсэх дам нөлөөг багасгах үүднээс шаардлагагүй замуудыг хаах, усалгаа хийх, байнгын хяналт тавьж байх Мониторинг хийх газруудыг барьж байгуулах, үйл ажиллагаа эхлэх үед оновчтой сонгон нөлөөллийг хэрхэн бууруулах арга замыг боловсруулан шууд хэрэгжүүлж байх	Тухайн үед	Мониторингийн зардлаар	Зам усалгааны ажлыг тогтмол зохион байгуулсан. Мониторингийн цэгүүдийг сонгож, ОХШХ-ийн хүрээд дээж авч шинжлүүлсэн.

Зураг 2. Уурхайн талбайд тэмдэг тэмдэглэгээ байрлуулсан байдал

Зураг 3. Уурхайн талбайд тэмдэг тэмдэглэгээ байрлуулсан байдал

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН
БАЯНЖАРГАЛАН СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “СҮҮЛ-ӨНДӨР”
НАМГААРИЙН ХАЙЛУУР ЖОНШНЫ ОРДЫН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

2023 оны 10 сарын 11 өдөр

Хуучир 1/54

Аугаа

Ус ашиглуулах зөвшөөрөл

олгох тухай

Усны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.5, 28 дугаар зүйлийн 28.6, 28.11, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх заалт, аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын 2023 оны 08 дугаар сарын 15-ний өдрийн 13 тоот дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1. Уул уурхайн зориулалтаар үйл ажиллагаа эрхлэгч “Жун-Юань” ХХК-ний туслан гүйцэтгэгч “Бриллиант ворлд” ХХК-д ундны усны зориулалтаар Байгаль орчин аялал жуулчлалын газраас гаргасан 2023 оны 08 дугаар сарын 15-ний 13 тоот ус ашиглуулах дүгнэлтийг үндэслэн гэрээ байгуулж, ус ашиглах зөвшөөрөл олгосугай.

2. Ус ашиглах дүгнэлтийн дагуу холбогдох бичиг баримтыг бүрдүүлж гэрээний дагуу ус ашиглах, төлбөр тооцоог заасан хугацаанд төвлөрүүлэхийг “Бриллиант ворлд” ХХК-д даалгасугай.

3. Хуульд заасан бүрэн эрхийнхээ дагуу хяналт тавьж гэрээ байгуулж ажиллахыг Байгаль орчны мэргэжилтэн (Х.Сарангэрэл)-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА

О.УУГАНБААТАР

482301073

This PC/local disk(D):2023он/эз-н актууд/захирамж 2023

Зураг 4. Ус ашиглуулах зөвшөөрөл

Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын
20..оны...дугаар сарын 20 өдрийн
А-367 тоот тушаалын хавсралт

БАТЛАВ.

БАЯНЖАРГАЛАН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА

О.УУГАНБААТАР

БАТЛАВ

ЖУН ЮАНЬ ХХК
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ТӨЛӨӨЛӨГЧ

Э.ШИНЭБАЯР

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2023 оны 08 сарын 15 -ны өдөр

Дугаар Бж/ 03

Нэг. Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 29.1-д заалт Дундговь аймгийн Байгаль орчны газрын 2023 оны 08-р сарын 15 ний дугаар- 13 тоот дүгнэлт , Засаг даргын 2023 оны 10-р сарын 11 ний өдрийн А/54 тоот захирамжийг үндэслэн ус ашиглуулагчийг төлөөлж Баянжаргалан сумын ЗДТГ-н Байгаль орчны мэргэжилтэн Х.Сарангэрэл , ус ашиглагчийг төлөөлж Жун-Юань ХХК ний төлөөлөгч Улаанбаатар Баянзүрх 5 -р хороо эх тайваны өргөн чөлөө тайз 108 тоот улсын бүртгэлийн 9019016141 регистрийн дугаартай 6309291 улсын бүртгэлтэй Жун-Юань ХХК ний төлөөлөгч Шинэбаяр нар энэ энэхүү гэрээг байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхөл

2.1. Ус ашиглах зориулалт Унд ахуй хэрэгцээ

7хүн 150/хон*30л/-31,5м³

Ногоон байгууламжийн усалгаанд

30ш х 40л х 48 удаа/1000=57.6м³

Авто замын усалгаа тоосжилт

30ш х 40л х 48 удаа /1000=57.6м³

Нийт 31.5м³+ 6000м³+57.6м³ = 6089.1м³

2.2.2. үйлдвэрлэл

2.3. Усны чанар, найрлага

.....шинжилгээг хавсаргав

2.4. Усны эх үүсвэрийн:

Байршил : Баянжаргалан сумын худаг Солбилцол X 45° 46 ' 19.6 " Y 107° 57' 6.55 " , h----м
MV-008652A

Тоног төхөөрөмжийн нэр, марк.....

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:

БОМЭРГЭЖИЛТЭН Х.Сарангэрэл

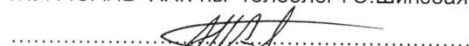
/Сав газрын захиргаа, аймаг, нийслэлийн
Байгаль орчны алба, сум, дүүргийн Засаг
дарга, Ус хангагч байгууллага, албан
тушаалтны нэр, гарын үсэг/

Хаяг:

Харилцах утас: 88032429

Ус ашиглагчийг төлөөлж:

ЖУН-ЮАНЬ ХХК-ны төлөөлөгч Э.Шинэбаяр

/Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага, албан
тушаалтны нэр, гарын үсэг/

Хаяг:

Харилцах утас: 88048749

Зураг 5. Ус ашиглах гэрээ

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР
2023 ОНЫ УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2023 оны 08 сарын 15-ны өдөр

Дугаар № 13

Мандалговь хот

1. **Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, хаяг, утас факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар, цахим хаяг:**

"ЖУН-ЮАНЬ" ХХК –УБ хот, Баянзүрх дүүрэг, 5-р хороо, Энхтайваны өргөн чөлөө, Цайз зах 108 тоот, улсын бүртгэлийн №9019016141, регистрийн №2812231, Гүйцэтгэх захирал FENG GUANGPING, утас-88048749, факс-

2. **Төслийн байршил, харъяалагдах сав газар:** "Сүүл өндөр" хайлуур жоншны орд нь Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын 2-р баг, сумын төвөөс хойш 5 км-т оршино. Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газарт хамаарна.

3. **Төсөл хэрэгжүүлэгч:** "ЖУН-ЮАНЬ" ХХК

4. **Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /X,Y/:** № MV-008652A
Нийт талбай –164,14 га

X	Y
107°57'6.55"	45°46'19.6"
107°56'36.54"	45°46'19.6"
107°56'36.55"	45°47'41.6"
107°57'6.55"	45°47'41.6"

5. **Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл зориулалт:**

"Жун-юань" ХХК нь "Сүүл Өндөр" хайлуур жоншны ордын хүдэр олборлолтыг ил уурхайн аргаар жонш олборлоно.

6. **Үйлдвэрийн техник, технологи /ажиллах горим, хүчин чадал/:**

Тус компани нь 2023 оны 06 сарын 21-ээс 2023 оны 12 сарын 26-ийг хүртэл цэвэр ажиллах хоног нь 150, 7 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажиллана. Хөрс хуулалт болон олборлолтын ажилд тус бүр 1 Экскаватор, Ковш, Нowo Автосамосвал, Бекаб зэрэг машинууд ажиллана.

/2023 оны уулын ажлын төлөвлөгөө, БОМТ/

7. **Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ:**

2023 оны уулын ажлын төлөвлөгөө, ТЭЗҮ, БОМТ-нд тусгагдсаны дагуу 2023 онд 50,0 мянган тн хүдэр олборлоно.

8. **Усны эх үүсвэр, нөөц, хснот ашиглах хэмжээ:**

Тус уурхайн үйлдвэрлэлийн технологид ус ашиглахгүй, ажиллагсдын унд ахуйн хэрэглээний болон зам талбайн тоосжилт дарах усаа Баянжаргалан сумын төвийн гүн өрмийн худгаас /107°59'47.04' 45°45'26.16"/ ашиглана. Газрын доорх ус зам талбайн тоосжилт дарахад 40,4 м³/хоног. Худгийн гүн-67 м, түвшин – 30 м, ундарга - 3,2 л/с.

9. **Усны барилга байгууламжууд /нэр, хүчин чадал, хэмжээ, хийц, дамжуулах шугам сүлжээний урт, диаметр/:**

Тус гүн өрмийн худга нь тоосгон байшинтай. Ус дамжуулах хоолойн диаметр 32 мм, 100 м урт.

10. **Худга, өргөлтийн станцууд, усны тоолуур /насосны хүчин чадал, марк/:**

100QY-2/80 маркийн насос суурилуулсан, тоолууртай.

11. **Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ, нөхцөл:**

Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээг 2019 онд "Лэндс" ХХК гүйцэтгэсэн.

12. **Онцгой нөхцөл:** Булаг шандны эхийг цэвэрлэж, урсцыг нэмэгдүүлэх, гүн өрмийн худга

Зураг 6. Ус ашиглуулах дүгнэлт

гаргах.

13. Холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм, стандартын дагуу усны зарцуулалтыг тооцох: Байгаль орчин, ногоон хөгжил аялал жүүлчлалын сайдын 2015 оны А/301 дугаар тушаалаар:

$30\text{л/хон} \times 7 \text{ хүн} \times 150 \text{ хон} = 31,5 \text{ м}^3$ ажиллах нийт хугацаанд-унд ахуйн усны хэрэгцээ
 $2000 \text{ м} \times 10 \text{ м} \times 2\text{л/м}^2 \times 1 \text{ удаа/хон} \times 150 \text{ хон}/1000 = 6000 \text{ м}^3$ зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах ус

$30\text{ш} \times 40\text{л} \times 48 \text{ удаа}/1000 = 57,6 \text{ м}^3$ ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах ус

Нийт ашиглах усны хэмжээ: $31,5 \text{ м}^3 + 6000 \text{ м}^3 + 57,6 \text{ м}^3 = 6089,1 \text{ м}^3$ ажиллах нийт хугацаанд

14. Холбогдох хууль, тогтоол шийдвэрийн дагуу тооцдогдох усны нөөцийн төлбөрийг урьдчилсан байдлаар тооцоход:

“Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай” хуулийн 2011-1 д. заасны дагуу ажиллагсдын унд- ахуйд ашиглах $31,5 \text{ м}^3$ усыг төлбөрөөс чөлөөлнө.

Уурхайн зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах 6000 м^3 , Ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах $57,6 \text{ м}^3$ усыг газрын доорх усны төлбөрийн хэмжээг “Усны экологи, эдийн засгийн үнэлгээг шинэчлэн батлах тухай” Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолоор Умард говийн гүвээт халхын дундад говийн сав газарт тогтоосон газрын доорхи усны экологи эдийн засгийн суурь үнэлгээ, Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолоор тогтоосон ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр, Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын 1-р хавсралтын 7а– д заасан усны нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээг үндэслэн тогтоож,

Монгол улсын Засгийн газрын 2013 оны 326, 327 дугаар тогтоолыг үндэслэн ус ашигласны төлбөрийг тооцвол:

- “Умард говийн гүвээт- Халхын дундад талын сав газар”-т газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох экологи-эдийн засгийн суурь үнэлгээ 3700 төг/м^3 байна.
- 20 хувь -Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 7а-д заасан хувь хэмжээ.
- 0.2- ашиглах усны ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр
- 6000 м^3 жилд – зам талбайн тоосжилт дарах

$6000 \text{ м}^3 \times 158 = 948000 \text{ төг}$ /Есөн зуун дөчин найман мянган төгрөг/

Монгол улсын Засгийн газрын 2013 оны 326, 327 дугаар тогтоолыг үндэслэн ус ашигласны төлбөрийг тооцвол:

- “Умард говийн гүвээт- Халхын дундад талын сав газар”-т газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох экологи-эдийн засгийн суурь үнэлгээ 3700 төг/м^3 байна.
- 10 хувь -Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 10-д заасан хувь хэмжээ.
- 0.2- ашиглах усны ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр
- $57,6 \text{ м}^3$ жилд – ногоон байгууламжийн усалгаа

$57,6 \text{ м}^3 \times 74 \text{ төг} = 42624$ /Дөчин хоёр мянга зургаан зуун хорин дөрвөн мянган төгрөг/

Нийт 990624 Есөн зуун ерэн мянга зургаан зуун хорин дөрвөн мянган төгрөг/-ний усны төлбөрийг Дундговь аймгийн төрийн сан банкны 100080000944 тоот дансанд төвлөрүүлнэ.

15. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх, эргүүлж ашиглах даалгавар:

Уурхайн ухлагаас шүүрлийн ус гарсан нөхцөлд зам талбай, ногоон байгууламжийн усалгаанд эргүүлэн ашиглах.

16. Тавих шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөгөө:

- Ус ашиглуулах дүгнэлтийг үндэслэн Баянжаргалан сумын Засаг даргын захирамжаар ус ашиглах зөвшөөрөл авч гэрээ байгуулах /“Усны тухай” хуулийн

Зураг 7. Ус ашиглуулах дүгнэлт

28.6-р зүйл/

- Тоолууржуулан баталгаажсан тоолуурын заалтаар усны нөөц ашигласны төлбөрийг тооцож байх /Усны тухай хуулийн 30.1.4-д усны эх үүсвэрийг /БОНХС-ын 2013 оны А-156 тоот тушаалаар батлагдсан “Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам”/
- Зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны төлбөрийг 50 хүртэл хувиар өсгөн тооцож төлөхөөр заасныг анхаарч ажиллах /Усны тухай хуулийн 31.2-р зүйл/
- “Усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүсийн дэглэм”-ийг мөрдөн ажиллах /Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайд, Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2015 оны А-230/127 хамтарсан тушаал/
- Ус ашиглуулах дүгнэлт гаргах үйлчилгээний хөлс болох 50 000 төгрөгийг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Төрийн сан банкны 100080013001 дансанд тушаах /Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2018 оны 10 дугаар сарын 02-ны өдрийн А-376 тоот тушаал/
- Зөвлөмжид заасан ажлын тайлан, Ус ашиглалтын мэдээ тайланг 12-р сарын 20-нд багтаан аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт ирүүлэх.

ХЯНАСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН ДАРГА Н.ГАНТУЛГА

БОЛОВСРУУЛСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН
ГАЗРЫН МЭРГЭЖИЛТЭН Б.ЦЭРЭНСУГИР

Зураг 8. Ус ашиглуулах дүгнэлт

ГУРАВ. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2023 оны уулын ажлын төлөвлөгөөнд тусгаснаар уурхайн талбайд байрлах эвдэрсэн газрыг нөхөн дүүргэж техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн.

Зураг 9. Техникийн нөхөн сэргээлт хийхээс өмнөх байдал

Зураг 10. Техникийн нөхөн сэргээлт хийж буй үйл явц

Зураг 11. Техникийн нөхөн сэргээлт хийсний дараах байдал

ДӨРӨВ. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээний хүрээнд орон нутгаас гаргасан саналыг үндэслэн 2023 онд Баянжаргалан сумын төвд мод тарьсан бөгөөд суулгац худалдан авах зардалд 1 250.0 мян.төг зарцуулсан болно. Түүнчлэн өөрсдийн техник хэрэгслийг ашиглан сумын төвийн 14 гудамжинд үүссэн шороог цэвэрлэсэн.

Зураг 12. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд мод тарьж буй үйл явц

Зураг 13. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд мод тарьж буй үйл явц

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 43264164

Системийн огноо/System Date:2023.10.27 17:56:45

Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5070361718	Н*****О МӨНГӨНЧИМЭГТ	1,250,000.00 MNT	1.00
/ Нэг сая хоёр зуун тавин мянган төгрөг/				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No 05	Банкны нэр Bank Name Хаан банк		
	Дансны/Картын дугаар Account/Card number 5031455718	Нэр/Name Б***Н ӨСӨХЖАРГАЛ	1,250,000.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:
ЕВ-Модны суулгац

Зураг 14. Модны суулгац худалдан авсан баримт

Зураг 15. Сумын төвийн 14 гудамж талбайд үүссэн шороог 2 техник хэрэгслээр цэвэрлэх үйл явц

ТАВ. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА

ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээг уурхай хаагдах үед хаалтын зардалд тусгаж өгсөн тул 2023 онд энэ чиглэлийн үйл ажиллагаа төлөвлөгдөөгүй болно.

ЗУРГАА. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ

ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Жун Юань” ХХК-ны тусгай зөвшөөрлийн талбайд палеонтологийн олдворын ул мөр ажиглагдаагүй байна. Түүнчлэн археологийн дурсгал илрээгүй байна.

ДОЛОО. ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Уурхайн үйл ажиллагаанд ямар нэгэн химийн бодис ашиглаагүй. Түүнчлэн 2023 онд тэсэлгээний ажил хийгдээгүй болно.

НАЙМ. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хог хаягдлын гэрээг Баянжаргалан сумын Баянжаргалан сумын 3-р багийн засаг даргатай байгуулж, гэрээний дагуу хог хаягдал тээвэрлүүлж ажилласан.

ХОГ ХАЯГДЛЫН ГЭРЭЭ

2023 он 09 сарын 04 өдөр

№ 01

Баянжаргалан сум

Нэг . Нийтлэг үндэслэл

Монгол улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 17-р зүйлийн 2,6 дахь заалт , Хог хаягдлын тухай хуулийн 8.4, 9.2, 20.1,20.2 дугаар зүйл, Сумын ИТХ-ийн 2019 оны 05 тоот тогтоолыг үндэслэлээ.

Хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах түүнээс урьдчилан сэргийлэх ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулж эргүүлэн ашиглах, тээвэрлэх булах болон орчны ариун цэврийг тогтмол цэвэр байлгах, цэвэр эрүүл орчинд ажиллаж амьдрах орчныг бий болгоход оршино.

Хоёр. Гэрээ байгуулагч талууд

Нэг талаас Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын ЗДТГ-ыг төлөөлж 3-р багийн Засаг дарга Батбилэг овогтой Пүрэвбаяр Нөгөө талаас “Жун юань” ХХК-ний жоншны уурхай Дундговь /нийслэл/-ийн Баянжаргалан /дүүрэг/-ийн 3 -р баг улсын бүртгэлийн гэрчилгээ 9019016141 тоот регистрийн дугаартай “Жунюань” ХХК-ийн захирал Энхтуул овогтой Шинэбаяр нар харилцан тохиролцож 2023 оны 09 сарын 04 -ний өдрөөс 2023 оны 12 сарын 31 -ийг хүртэл энэхүү гэрээг байгуулав.

Гурав. Төлбөр тооцсон байдал

Баянжаргалан сумын 2019 оны 12 дугаар сарын 19-ны ИТХ-ын 05 тогтоолд заасны дагуу сард 80000 төгрөгөөр тооцов.

Сарын төлбөр

Жилийн төлбөр 960000 төг

Дөрөв. Сумын ЗДТГ эрх

- 1 . Монгол улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Хог хаягдлын хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн дагуу хяналт тавьж ажиллах
- 2 . Иргэд аж ахуйн нэгж , байгууллагын хог хаягдал гаргасны төлбөрийг төвлөрүүлэх
- 3 . Иргэд аж ахуйн нэгж , байгууллагын хог хаягдлаа зориулалтын цэгт хаяж байгаа эсэхэд хяналт тавих
4. Хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх хуваарийг тээвэрлэгчтэй гэрээ байгуулж хэрэгжилтэнд хяналт тавих.

Тав. Иргэн ААН байгууллагын эрх үүрэг

1. Өөрийн байгууллагын үйл ажиллагаанаас гарсан ахуйн хуурай хог хаягдлыг стандартын шаардлага хангасан зориулалтын саванд хадгалж байх.

2. ААН байгууллага нь хог хаягдал гарсан төлбөрөө улирал бүрийн сүүл сарын 15-ны дотор гэрээнд зааснаар Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын татварын байцаагчтай холбогдож хог хаягдлын төлбөрөө төлөх.
3. Хог хаягдлыг ангилан ялгаж байх
4. Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хогийг тогтсон хугацаанд цэвэрлэж тээвэрлэх, хог хаягдлын талаархи дүрэм журам, стандартын шаардлагыг хангаж зориулалтын цэгт хаяж байхад анхаарах.
5. Үйлдвэр үйлчилгээний явцад үүсдэг хог хаягдлын хэмжээ, бусад мэдээллийг сумын захиргаанд мэдээлж байх.
6. Хог хаягдлыг ангилан хаях талаар мэдээллийг ажилтнуудад эзэмшүүлэх, сургалт суртчилгаа явуулах, аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангаж ажиллах.
7. Оршин суугаа газар орчмын хог хаягдлыг цэвэрлэх, олон нийтийг хамарсан ажилд оролцох.
8. Хуульд заасан журмын дагуу олон нийтийн хяналтыг хэрэгжүүлэх, хог хаягдлын тухай хууль тогтоомж зөрчсөн этгээдэд хариуцлага хүлээлгэхийг эрх бүхий байгууллага албан тушаалтнаас шаардах.
9. Үүссэн аюултай хог хаягдал, түүний эх үүсвэрийн талаар төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллагад мэдээллэх.
10. Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын татварын байцаагчтай холбогдож хог хаягдлын төлбөрөө төлөх.

Зургаа. Гэрээний хариуцлага

19. Аж Ахуй нэгж байгууллага нь хог хаягдал гаргасны төлбөрөө удаан хугацаагаар төлөөгүй болон ил задгай хог шатаасан, зориулалтын бус газар хог хаягдал хаясан нөхцөлд өр авлагыг барагдуулах ба учруулсан хохиролыг арилгах шаардлагатай тохиолдолд холбогдох дээд шатны байгууллагад хандан хог хаягдлын тухай хуулийн дагуу хариуцлага тооцно.
20. Аж Ахуй нэгж байгууллага нь энэхүү гэрээнд өөрчлөлт оруулах шаардлагатай гэж үзвэл хоёр талын хамтарсан төлөөлөгч тухай бүр шийдвэрлэнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН

ДУНДГОВЬ АЙМАГ
БАЯНЖАРГАЛАН СУМ
Аргатай 3-р багийн Засаг дарга
Б.Пүрэвбаяр
Утас 99462846

“Жун юань” ХХК-ний
Уурхайн дарга

Э.Шинэбаяр
Утас 88048749

Зураг 16. Хог хаягдлын гэрээ

Түүнчлэн уурхайн талбайд байрлах хуучин хог хаягдлын цэгийг бүрэн цэвэрлэж, шинээр хог хаягдал түр хадгалах цэгийг байгуулсан. Мөн ажилчдын бие засах газрыг шинээр суурилуулж ашиглалтад оруулсан.

Зураг 17. Хуучин хог хаягдлын цэгийг цэвэрлэж буй үйл явц

Зураг 18. Шинээр байгуулсан хог хаягдлын түр хадгалах цэг

Зураг 19. Ажилчдын бие засах газрыг шинээр тохижуулсан байдал /Доторлогоо бүхий эко “00”/

ЕС. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээний хүрээнд ажилчдыг хувцас хэрэгслээр ханган ажилласан бөгөөд уг зардалд нийт 1 750.0 мян.төг-ийг зарцуулсан. /Санхүүгийн баримтыг хавсаргав./

Зураг 20. Ажилчдыг хувцас хэрэгслээр хангасан байдал

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 43417462

Системийн огноо/System Date: 2023.10.27 17:58:35

Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5070361718	Н*****О МӨНГӨНЧИМЭГТ	1,750,000.00 MNT	1.00
/ Нэг сая долоон зуун тавин мянган төгрөг/				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр Bank Name		
	05	Хаан банк		
	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name		
	5021356071	Х*****Р ЭНХБОЛД	1,750,000.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:

ЕВ-Ажлын хувцас хэрэгсэл

Зураг 21. Ажилчдын хувцас хэрэгсэл худалдан авсан баримт

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хүрээнд “Уур амьсгалын өөрчлөлтийн судалгаа, хамтын ажиллагааны төв”-ийн экспертүүдийн шинжилгээнд хамрагдсан бөгөөд уг шинжилгээний хариу нь 11-р сард гарахаар хүлээгдэж байгаа болно. Тус газраас ирүүлсэн нэхэмжлэх, төлбөр төлсөн баримтыг хавсаргав.

[illegible]

Зураг 22. ОХШХ-ийн шинжилгээний нэхэмжлэх

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 000573337744

Системийн огноо/System Date:2023.10.27 16:45:32

Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5070361718	Н*****О МӨНГӨНЧИМЭГТ	2,284,700.00 MNT	1.00
/ Хоёр сая хоёр зуун наян дөрвөн мянга долоон зуун төгрөг/				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр	2,284,700.00 MNT	1.00
	34	Bank Name		
		Төрийн банк		
	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name		
	106030083537	УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН СУДАЛГАА ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ТӨВ		

Гүйлгээний утга/Transaction description:

ЕВ-2812231 Жун-Юань ХХК MV-008652 шинжилгээний төлбөр

Зураг 23. ОХШХ-ийн төлбөр төлсөн баримт

АРВАН НЭГ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН
СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланг боловсруулан БОАЖЯ-ны цахим системд илгээсэн болно.

ДҮГНЭЛТ

Манай компани нь 2023 онд байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хүрээнд дараах ажлуудыг хийж гүйцэтгэлээ. Үүнд:

- ✓ Тоосжилт ихтэй үед зам усалгааг тогтмол хийж байсан.
- ✓ Уурхайн талбайд тэмдэг тэмдэглэгээг байршуулсан.
- ✓ Уурхайн талбайд байрлах эвдэрсэн талбайг нөхөн дүүргэж, техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн.
- ✓ Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд Баянжаргалан сумын төвд мод тарьсан ба 14 гудамж талбайн шороог 2 техник хэрэгсэл ашиглан цэвэрлэсэн.
- ✓ Хог хаягдлын гэрээ байгуулж, гэрээний дагуу тээвэрлүүлж байсан. Түүнчлэн уурхайн талбайд байх хуучин хог хаягдлын цэгийг бүрэн цэвэрлэж, шинээр түр хадгалах цэгийг байгуулсан.
- ✓ Ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн хангаж ажилласан.
- ✓ Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хүрээнд “Уур амьсгалын өөрчлөлтийн судалгаа, хамтын ажиллагааны төв”-ийн экспертүүдийн шинжилгээнд хамрагдсан.

2023 онд олборлолтын үйл ажиллагааг төлөвлөгөөний дагуу явуулж, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөгөөр хийгдэх ёстой ажлуудыг цаг тухайд нь хийж гүйцэтгэхийг хичээн ажилласан болно.